

KOMMUNALT TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL FÖR TEKNISK PERSONAL 2003–2004

BILAGA 5

KONTINUERLIGT TRESKIFTSARBETE

§ 1 Tillämpningsområde och ordinarie arbetstid

Bestämmelserna i denna bilaga tillämpas på arbete som arrangerats i enlighet med 6 § arbetstidslagen, som utförs under dygnets samtliga timmar alla dagar i veckan och där den ordinarie arbetstiden per arbetsskift och dygn är 8 timmar och i medeltal 36 timmar per vecka under en ettårsperiod, och där arbetsskiften avlöser varandra regelbundet och växlar vid på förhand överenskomna tidpunkter.

§ 2 Årsarbetstid

mom. 1 Den årliga arbetstiden bestäms enligt semesterns längd enligt följande:

Rätt till semester	Årsarbetstid
28 semesterdagar	1 678,4 timmar = 209,8 arbetsskift
30 semesterdagar	1 664,0 timmar = 208,0 arbetsskift
38 semesterdagar	1 606,4 timmar = 200,8 arbetsskift

mom. 2 Om semestern avviker från de nämnda antalen semesterdagar är den årliga arbetstiden 7,2 timmar kortare för varje semesterdag som överskrider den nämnda rätten till semester och 7,2 timmar längre för varje semesterdag som underskrider den nämnda rätten till semester.

mom. 3 Arbetstiden utjämnas till de nämnda årsarbetstiderna under en period på fem år.

mom. 4 Årsarbetstiderna gäller endast dem som under hela utjämningsperioden utför kontinuerligt treskiftsarbete.

§ 3 Arbetsdygnets och arbetsveckans början

Ett arbetsdygn inleds när morgonskiftet börjar och en arbetsvecka inleds när måndagens morgonskift börjar.

§ 4 Femskiftssystem

mom. 1 En veckoarbetstid på i medeltal 36 timmar genomförs med ett femskiftssystem, vid behov med ett fyrskiftssystem.

mom. 2 För att arbetstiden skall jämnas ut till i medeltal 36 timmar per vecka under ett års tid skall anställda utöver ledigheten per vecka och veckans andra lediga dag ges en extra ledig dag (8 timmar) för varje 7 arbetsskift som utförs som ordinarie arbete. Ledighet per vecka, veckans andra lediga dag och extra lediga dagar skall räknas in i det årliga femskiftssystemet.

mom. 3 Till anställda som under ett kalenderår tillfälligt arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete ges extra lediga dagar på det sätt som anges i mom. 2. Tidpunkten för extra lediga dagar avtalas lokalt.

Tillämpningsdirektiv

I femskiftssystemet sköts ett arbete av fem personer. Under ett dygn arbetar tre av personerna och två är lediga.

Semester ges enligt ett rullande system.

Femskiftssystemet bygger på följande arbetstidsuträkning:

Om inrättningen tillämpar kontinuerligt treskiftsarbete hela året, är den årliga driftstiden

$365 \times 24 \text{ tim.} = 8\,760 \text{ timmar.}$

I femskiftssystemet är årsarbetstiden för ett skift därmed

$8\,760 \text{ tim.} : 5 = 1\,752 \text{ timmar, dvs. } 219 \text{ arbetsskift.}$

Eftersom det för anställda som hela utjämningsperioden arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete har avtalats en årsarbetstid som är bunden till semesterns längd, skall det i arbetsskiftsförteckningen till exempel för en person med 30 semesterdagar och en årsarbetstid på 1 664 timmar antecknas ledighet i stället för arbetsskift enligt följande:

$1\,752 - 1\,664 = 88 \text{ timmar} = 11 \text{ friskift; den årliga arbetskyldigheten är alltså totalt } 219 - 11 = 208 \text{ arbetsskift.}$

Om årsarbetstiden är 1 678,4 eller 1 606,4 timmar antecknas på motsvarande sätt friskift enligt följande:

$1\,752 - 1\,678,4 = 73,6 \text{ timmar. } 72 \text{ timmar} = 9 \text{ friskift; årlig arbetskyldighet totalt } 219 - 9 = 210 \text{ arbetsskift. De återstående } 1,6 \text{ timmarna ledighet utjämnas inom fem år.}$

$1\,752 - 1\,606,4 = 145,6 \text{ timmar. } 18 \text{ friskift} = 144 \text{ timmar; årlig arbetskyldighet totalt } 219 - 18 = 201 \text{ arbetsskift. De återstående } 1,6 \text{ timmarna ledighet utjämnas inom fem år.}$

Arbetsskiftsförteckningen görs upp i perioder på 20 dygn. I varje period ingår 12 arbetsskift och 8 lediga dagar. När arbetsskiftsförteckningen görs upp på detta sätt blir varje anställds genomsnittliga arbetstid 33,6 timmar per vecka, vilket är det samma som antalet driftstimmar dividerat med antalet anställda, dvs. $168:5 = 33,6 \text{ timmar}$. Eftersom den genomsnittliga ordinarie arbetstiden skall vara 36 timmar uppstår en 2,4 timmars "skuld" per vecka för varje anställd. På grund av detta skall semestrarna läggas in i arbetsskiftsförteckningen i stället för arbetsskift och lediga dagar på så sätt att den årliga arbetstiden nås. För att den årliga arbetstiden skall fyllas kan fyllnadsskift behövas.

I slutet av denna bilaga finns mallar för arbetsskiftsförteckning, förläggning av semester och semesterturordning.

Också andra arbetsskiftsförteckningar som uppfyller de allmänna förutsättningarna för kontinuerligt treskiftsarbete kan användas.

§ 5 Frånvaro som likställs med arbetstid

Som ordinarie arbetsskift utförda i kontinuerligt treskiftsarbete betraktas, med undantag av semester, de frånvarodagar för vilken den anställda har rätt att få lön och högst 7 kalenderdagar oavlönad frånvaro som arbetsgivaren godkännt.

§ 6 Hur arbete i andra arbetstidsformer inverkar på årsarbetstiden

Årsarbetstiden förlängs med ett arbetsskift (8 timmar) för varje 136 timmar som utförts i andra arbetstidsformer.

§ 7 Arbetstidsarrangemang under söckenhelgsveckor

mom. 1 Långfredag, annandag påsk, Kristi himmelfärdsdag, midsommarafton eller på någon annan dag än lördag eller söndag infallande nyårsdag, trettondag, första maj, självständighetsdag, julafton, juldag eller annandag jul förkortar inte årsarbetstiden, utan för varje sådan dag betalas oförhöjd timlön för 7,2 timmar, också då den anställde enligt arbetsskiftsförteckningen varit ledig, förutsatt att han haft full ordinarie arbetstid under veckan.

Tillämpningsdirektiv

Om den anställdes ordinarie arbetstid under en vecka då en söckenhelg eller helgdagsafton infaller är ofullständig på grund av moderskapsledighet, sjukledighet eller semester anses veckans ordinarie arbetstid dock inte i detta sammanhang vara ofullständig.

mom. 2 Om det är ändamålsenligt med tanke på inrättningens verksamhet kan en dag som avses i mom. 1 ges som ledig dag. I så fall betalas inte penningersättning enligt mom. 1.

§ 8 Helgaftonsersättning

För arbetstimmar som utförs kl. 0.00–18.00 på påsklördagen, midsommarafton och på annan dag än söndag infallande julafton betalas i helgaftonsersättning utöver den ordinarie lönen en oförhöjd timlön eller ges motsvarande ledighet.

§ 9 Definition av och ersättning för övertids- och mertidsarbete

mom. 1 Gränsen för övertidsarbete per dygn är 8 timmar.

För de 2 första övertidstimmarerna per dygn betalas en med 50 % förhöjd timlön och för varje följande övertidstimme per dygn en med 100 % förhöjd timlön. Ersättningen kan också ges i form av motsvarande kompensationsledighet.

mom. 2 Övertidsgränsen vid skiftbyte

Om en anställd som utför kontinuerligt treskiftsarbete byter från ett skift till ett annat mitt under en vecka, utgör antalet veckotimmar i den arbetsskiftsförteckning som den anställde i huvudsak har följt under veckan grunden för fastställande av övertidsarbetet under veckan. Detta förfarande iakttas också då en anställd mitt under en vecka övergår från kontinuerligt treskiftsarbete till dagarbete eller tvärtom.

För de 5 första övertidstimmarerna per vecka betalas en med 50 % förhöjd timlön och för varje följande övertidstimme per vecka en med 100 % förhöjd timlön. Ersättningen kan också ges i form av motsvarande kompensationsledighet.

mom. 3 Med övertid i skiftarbete avses sådant arbete under utjämningsperioden som utförs utöver mertid i skiftarbete och som inte är övertid per dygn.

För övertid i skiftarbete betalas en med 100 % förhöjd timlön. Ersättningen kan också ges i form av motsvarande kompensationsledighet

mom. 4 Med mertid i skiftarbete avses arbetstimmar som utförs under dagar som enligt arbets-skiftsförteckningen är lediga dagar och som inte på förhand antecknats som fyllnadsskift och som inte överskrider 104 timmar under utjämningsperioden.

För mertid i skiftarbete betalas en med 65 % förhöjd timlön eller ges motsvarande kom-pensationsledighet.

§ 10 Arbets-skiftsförteckning

mom. 1 Arbets-skiftsförteckningen skall iakttas, om det inte föreligger en grundad anledning att ändra den. I mån av möjlighet skall man inhämta den anställdes samtycke till ändringen, och den som berörs av ändringen skall alltid så snart som möjligt underrättas på ett efter förhållandena lämpligt sätt. Att arbetstimmar får karaktären av övertidsarbete eller mer-tid i skiftarbete utgör i sig ingen grundad anledning till att ändra arbets-skiftsförteckning-en.

mom. 2 Om en anställd till följd av tvingande hinder inte kan infinna sig i arbete under sitt skift, skall han så snart som möjligt underrätta sin chef om detta. När någon uteblir eller ute-blivit från sitt arbets-skift bör man i första hand försöka få en anställd som inte nyss av-slutat sitt arbets-skift som ersättare.

§ 11 Uträkning av timlön samt tidpunkten för givande av ersättning eller kompensationsledighet

Uträkning av timlön

mom. 1 Den timlön som behövs för uträkning av ersättningar för övertids-, mertids-, söndags-, lördags- och helgaftonsarbete och arbete under friskift samt övertid och mertid i skiftar-bete får man genom att dividera kalendermånadens ordinarie lön med 158.

mom. 2 För kvällsskift betalas 15 % och för nattskift 30 % i skifttillägg. Ersättningen räknas ut enligt mom. 1.

Arbetstagare

För arbetstagare räknas skifttillägget med i timlönen, som höjs med 50, 65 eller 100 %, om övertidsarbete, övertid och mertid i skiftarbete samt söndagsarbete utförs vid en tid-punkt då skifttillägg betalas.

Tidpunkten för givande av ersättningar

mom. 3 Ersättningarna skall betalas senast månaden efter att det arbete som berättigar till er-sättning har utförts.

§ 12 Semester

mom. 1 En anställd som permanent arbetar i kontinuerligt treskiftsarbete och vars arbetstid be-stäms som årsarbetstid tjänar in full semester.

mom. 2 Vid semester räknas dygnet börja vid den tidpunkt som anges i § 3.

mom. 3 Lokalt kan man avtala med förtroendemannen om att semestern inleds först när det ar-betsdygn som följer på ett nattskift börjar.

§ 13 Tillämpning av arbetstidskapitlet i AKTA

Utöver vad som i denna bilaga bestäms om arbetstid i kontinuerligt treskiftsarbete iaktas tillämpliga bestämmelser i arbetstidskapitlet i AKTA.

Bestämmelserna i § 7, 8, 9 och 11 i denna bilaga är till innehållet identiska med motsvarande gällande bestämmelser i AKTA och ändras på motsvarande sätt som bestämmelserna i AKTA ändras.